

## **Конспект до теми 1**

### **Принципи організації духового оркестру**

Навчальними програмами початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання) передбачено предмет «колективне музикування», на який відведено дві години занять на тиждень із групами учнів молодших класів, та три години на тиждень для занять із групами старших класів. Мінімальний кількісний склад оркестрової групи – шість учнів.

Також дві години на тиждень відведено для зведеної репетиції. Керуючись вимогами навчальних програм, за наявності в школі матеріальної бази, певного контингенту учнів-духовиків та дипломованого фахівця, що має бажання і може очолити дитячий духовий оркестр, потрібно його організувати.

Необхідно діяти одразу у кількох напрямках: створення необхідної матеріальної бази, обладнання приміщень для занять оркестру та місця зберігання оркестрових інструментів; робота з учнями та їх батьками (опікунами); робота з викладачами фахових та музично-теоретичних дисциплін; постійне самовдосконалення та використання сучасних технічних засобів, а також застосування новітніх методів навчання.

Керівник оркестру спільно з адміністрацією початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу піклується про створення необхідних умов для плідної роботи колективу.

Приміщення для занять оркестру повинно бути достатньо просторим, добре освітленим та з провітрюванням. Стіни оркестрового класу необхідно задрапувати матерією (можливо, частково одну зі стін), що нормалізує акустичні умови репетицій та послабить реверберацію приміщення.

Інструменти можна зберігати в тому ж приміщенні, де відбуваються репетиції, у спеціальних шафах, на окремих стелажах, але краще в окремому спеціально обладнаному приміщенні. Тримати інструменти рекомендовано в чохлах та футлярах, мундштуки – у окремому ящику з отворами. Після завершення заняття мундштуки необхідно протерти, з інструментів злити накопичений конденсат, дерев'яні духові інструменти протерти насухо, тростини необхідно зберігати в окремій коробочці. Один раз у кілька місяців рекомендовано промивати мідні духові інструменти теплою водою з використанням мийних засобів. Вентильні, помпові механізми та крони слід змазувати відповідними мастильними матеріалами.

Пюпітри мають бути такої висоти, щоб діти не напружуючись могли читати ноти та добре бачити диригента.

## **Конспект до 2 теми**

Відбираючи виконавців у духовому оркестрі, керівник повинен перевірити їх слух, музичну пам'ять, відчуття ритму.

Для цього керівник відтворює на будь-якому інструменті звуки різної висоти, а учень повинен запам'ятати їх і повторити голосом.

Далі керівник виконує на інструменті декілька музичних фраз (2-3 такти), учень повинен запам'ятати і відтворити їх голосом.

Керівник вистукує послідовно декілька ритмічних малюнків (2-3 такти), учень повинен запам'ятати і відтворити їх.

Відбір кандидатів необхідно проводити не поспішаючи і дуже уважно. Якщо бажання грати в оркестрі виявило замало учнів, краще зачекати із початком регулярних занять, залучити до перевірки музичних здібностей якомога більше охочих грати й відібрати найбільш здібних з них.

До оркестру не можна приймати дітей, які мають фізичні вади губів, передніх зубів, пальців правої руки.

Розподіляючи інструменти між виконавцями, необхідно враховувати: найбільш складними для виконання в оркестрі є партії I-II корнетів, I тенора і баритона. Бажано, щоб баритоністи й корнетисти мали найкращі музичні здібності.

Аби переконатись у правильному розподілі інструментів між учнями, керівник повинен ретельно вивчити індивідуальні здібності кожного з них.

## **Конспект до 3 теми**

### **Організація індивідуальної та самостійної роботи**

- диригент повинен вимагати від учасників оркестру систематичної самостійної роботи в ті дні, коли немає оркестрових репетицій. Щоб зацікавити музикантів удосконалювати їхні виконавські навички, дуже корисно практикувати гру в однорідних, а потім і в мішаних ансамблях (дуети, тріо, квартети)

- процес занять умовно поділяють на такі основні етапи: теоретичне ознайомлення з нотним текстом, практична робота над його озвученням та засвоєнням і кінцеве виконання

- надважливим і відповідальним моментом планування індивідуальних занять є підбір репертуару для кожного музиканта

- плануючи навчально-педагогічний і художній матеріал важливо враховувати:

- стан підготовки виконавця;
- здібності музиканта;
- загальний музичний розвиток;
- працьовитість, наполегливість;
- повільне засвоєння музичного матеріалу;
- вікові особливості;
- темперамент.